

U 120/2022 rd

Statsrådets skrivelse till riksdagen om kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse (omarbetning)

I enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen översänds till riksdagen Europeiska kommissionens förslag av den 26 oktober 2022 till Europaparlamentets och rådets direktiv om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse (omarbetning) samt en promemoria om förslaget.

Helsingfors 16.2.2023

Miljö- och klimatminister Maria Ohisalo

Konsultativ tjänsteman Ari Kangas

EUROPEISKA KOMMISSIONENS FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV OM RENING AV AVLOPPSVATTEN FRÅN TÄTBEBYGGELSE (OMARBETNING)**1 Bakgrund**

Europeiska kommissionen lade den 26 oktober 2022 fram ett förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om omarbetning (COM(2022) 541 final) av texten i Europaparlamentets och rådets direktiv 91/271/EEG av den 21 maj 1991 om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse (nedan avloppsvattendirektivet). Förslaget baserar sig på en utvärdering av ändamålsenligheten av det 30 år gamla direktivet 91/271/EEG, som blev klar 2019. Enligt utvärderingen har genomförandet av det gällande avloppsvattendirektivet lett till en betydande minskning av föroreningsutsläppen inom EU, och effekterna på kvaliteten i EU:s sjöar, floder och hav är synliga och påtagliga. I dag samlas 98 procent av EU:s avloppsvatten in och av detta renas 92 procent på lämpligt sätt, även om ett begränsat antal medlemsstater fortfarande har svårt att uppfylla kraven fullt ut.

Vid utvärderingen av ändamålsenligheten specificerades dock tre huvudsakliga typer av återstående utmaningar, och problemen i anslutning till dem fastställdes inom ramen för konsekvensbedömningen.

Återstående föroreningar från tätbebyggelse. Avloppsvattendirektivet är inriktat på hushålls-avloppsvatten, som samlas in och renas i centraliserade anläggningar. Mindre uppmärksamhet ägnas åt andra källor till utsläpp från tätbebyggelse, som nu är på väg att bli betydande (mindre tätorter, decentraliserade anläggningar i tätorter, föroreningar i regnvatten dvs. dagvatten). Gränsvärdena för vissa utsläpp är nu föråldrade i ljuset av de tekniska framsteg som gjorts under de senaste 30 åren och nya föroreningsutsläpp har uppkommit, såsom mikroplaster och mikro-föroreningar, vilka kan vara skadliga för miljön eller för hälsan redan vid mycket låga koncentrationer.

Anpassning av avloppsvattendirektivet till den europeiska gröna given (COM(2019) 640 final, European Green Deal, EGD) Sedan avloppsvattendirektivet antogs har nya samhällsutmaningar uppkommit. I EGD fastställs ambitiösa politiska mål för att bekämpa klimatförändringarna, göra EU:s ekonomi mer cirkulär och minska miljöförstörelsen. Ytterligare insatser krävs inom avloppsvattensektorn: minskning av utsläppen av växthusgaser (nuvarande nivå 34,45 miljoner ton CO₂e/år – cirka 0,86 % av de totala utsläppen inom EU), minskning av energiförbrukningen (nuvarande nivå cirka 0,8 % av den totala energiförbrukningen inom EU) och ökad återvinning genom att förbättra slamhanteringen (återvinning av kväve, fosfor och eventuellt värdefulla organiska ämnen) och öka den säkra återanvändningen av renat vatten.

Otillräcklig och ojämnh grad av styrning. Utvärderingen av ändamålsenligheten och OECD-studier har visat att avloppsreningsoperatörernas prestandanivå och grad av transparens varierar kraftigt. Dessutom har det framhållits i en rapport från Europeiska revisionsrätten att principen om att förorenaren betalar inte tillämpas i tillräcklig utsträckning. Övervakningen och rapporteringen skulle kunna förbättras i synnerhet med hjälp av digitalisering. Covid 19-krisen nyligen har visat att avloppsvatten är en mycket snabb och tillförlitlig källa till användbar information

om folkhälsan, förutsatt att de behöriga myndigheterna för hälsa respektive avloppsvattenförvaltning är väl samordnade.

Översynen av avloppsvattendirektivet är en av åtgärderna i EU:s handlingsplan för nollförorening (COM(2021) 400 final). Översynens huvudsyfte är att ta itu med de ovannämnda utmaningarna på ett kostnadseffektivt sätt och samtidigt säkerställa att avloppsvattendirektivet fortsättningsvis är så enkelt som möjligt, för att säkerställa korrekt genomförande och tillsyn över att kraven uppfylls.

2 Förslagets syfte

Förslaget utvidgar direktivets syften till att förutom miljöskyddet även gälla skyddet av hälsan. Det ökar också transparensen i avloppsvattenförvaltningen och främjar förbättrad sanitet, minskade växthusgasutsläpp och – efter covid 19-krisen nyligen – regelbunden övervakning av avloppsvatten med avseende på parametrar som är relevanta för folkhälsan.

Direktivförslagets huvudsyfte är att skydda EU:s medborgare och ekosystem mot olägenheter på grund av otillräckligt renat avloppsvatten och att ytterligare minska utsläppen i vattnen från tätorter. Med detta mål har det föreslagna direktivet en positiv inverkan på den framtida översynen av ramdirektivet om en marin strategi (2008/56/EG) och översynen av badvattendirektivet (2006/7/EG). Det har även samband med översynen av direktivet om industriutsläpp (2010/75/EU) och översynen av Europaparlamentets och rådets förordning om anmälan av näringsinrättningars miljöuppgifter och inrättande av en portal för industriutsläpp (COM(2022) 157 final) eftersom en del av industrins utsläpp leds till avloppsnätet. De ytterligare åtgärder som ingår i förslaget till direktiv för att minska mikroföroreningarna, särskilt från användning av läkemedel och kosmetika, bidrar till genomförandet av kemikaliestrategin för hållbarhet och läkemedelsstrategin. Det är därmed direkt kopplat till översynen av förteckningarna över skadliga ämnen enligt direktivet om miljökvalitetsnormer och grundvattendirektivet, som är två dotterdirektiv till vattenramdirektivet (COM(2022) 540 final).

Det föreslagna direktivets mål om att förbättra transparensen och styrningen i avloppsvatten-sektorn bidrar också direkt till princip 20 om tillgång till väsentliga tjänster i den europeiska pelaren för sociala rättigheter. EU är också engagerat i FN:s handlingsprogram Agenda 2030 för hållbar utveckling och dess mål för hållbar utveckling, där hållbarhetsmål 6 är att säkerställa tillgång till och hållbar förbrukning av vatten samt sanitet för alla.

Ett av förslagets syften är också att genom att minska växthusgasutsläppen effektivare anpassa avloppsvattensektorn till målen i den gröna given, i synnerhet genom att styra sektorn mot energi- och klimatneutralitet och stödja sektorns omställning till cirkulär ekonomi, nollförorening och effektivare skydd av den biologiska mångfalden. Ett ytterligare syfte är att på ett smartare sätt än för närvarande utnyttja de hälsoparametrar som övervakas i avloppsvattnet till stöd för folkhälsan.

Den nya geopolitiska verkligheten kräver att EU väsentligt påskyndar omställningen till ren energi för att få slut på sitt beroende av otillförlitliga leverantörer och fossila bränslen. Förslaget till direktiv bidrar direkt till målen i REPowerEU-planen och dess lagstiftningsförslag genom att det fastställs ett tydligt och mätbart mål om att uppnå energineutralitet i sektorn för rening av avloppsvatten senast 2040. Detta kan uppnås genom en kombination av åtgärder för att förbättra energieffektiviteten i enlighet med principen om energieffektivitet först, och genom förnybar energiproduktion, särskilt biogas från slam, som kan ersätta importen av naturgas.

Detta mål är i linje med EU:s mål om klimatneutralitet, som förutsätter att medlemsstaterna minskar sina växthusgasutsläpp från sektorer som inte omfattas av utsläppshandelssystemet i enlighet med nationella mål. Det överensstämmer också med förslaget till omarbetning av energieffektivitetsdirektivet (2012/27/EU) som inbegriper ett årligt minskningsmål på 1,7 % av energiförbrukningen för alla offentliga organ, med 2021 års förslag till översyn av direktivet om förnybar energi (EU) 2018/2001 och med REPowerEU-planen, som omfattar ett höjt mål på 45 procent förnybar energi senast 2030. Åtgärderna bidrar också till REPowerEU-planens mål om att öka produktionen av biometan i EU till 35 miljarder kubikmeter 2030 och till kommissionens förslag från 2021 till en förordning om minskade metanutsläpp (COM(2021) 805).

Enligt handlingsplanen för cirkulär ekonomi behöver sektorn för avloppsvatten integreras bättre i den cirkulära ekonomin. Förslaget om återvinning av näringsämnen ur avloppsslam effektiviserar den cirkulära ekonomin och är kopplat till direktivet om avloppsslam, som reglerar användningen av avloppsslam i jordbruket. Det påverkar också det förslag om markhälsa som ingår i EU:s markstrategi för 2030.

Det finns också direkta kopplingar till EU:s strategi för biologisk mångfald eftersom en minskning av vattenföroreningarna har en direkt gynnsam effekt på ekosystemen. Åtgärder för att åstadkomma fler grönområden i städerna, till exempel åtgärder enligt restaureringsförordningen, kan skapa en bra livsmiljö för pollinatörer, fåglar och andra arter och dessutom direkt bidra till att kontrollera samhällenas dagvatten och relaterade föroreningar samtidigt som den allmänna livskvaliteten förbättras. Bättre förvaltning av vattenkvalitet och vattenmängd i tätbebyggda områden kommer också att bidra till klimatanpassningen.

3 Förslagets innehåll

3.1 Förslagets huvudsakliga innehåll

De viktigaste åtgärderna som träder i kraft stegvis fram till 2040 är följande:

Direktivets tillämpningsområde utvidgas så att det gäller alla tätorter med mer än 1 000 personkivalenter (pe), då det gällande direktivet omfattar alla tätorter med mer än 2 000 pe.

Nya standarder utarbetas för individuella reningssystem som omfattas av direktivet, och medlemsstaterna ska införa effektiv tillsyn över dessa system.

I syfte att minska föroreningarna från regnvatten ska medlemsstaterna upprätta och genomföra integrerade förvaltningsplaner för avloppsvatten från tätbebyggelse för alla tätorter med över 100 000 pe och utifrån en riskbedömning för tätorter med över 10 000 pe. Förebyggande åtgärder, inbegripet ekologiska metoder, kommer att prioriteras, liksom optimering av befintliga system för insamling, lagring och rening genom bättre tillämpning av digitalisering baserad på tydliga standarder och specifikationer.

Utsläppen av näringsämnen minskas ytterligare genom strängare gränsvärden för kväve och fosfor. Dessa tillämpas systematiskt på alla större anläggningar för mer än 100 000 pe, men även på anläggningar för mer än 10 000 pe i områden som är utsatta för eutrofiering.

Nya reningskrav fastställs för mikroföroreningar som kräver ytterligare reningsåtgärder. Dessa tillämpas först på alla stora anläggningar för mer än 100 000 pe och därefter på anläggningar för mer än 10 000 pe utifrån en bedömning av miljö- och hälsoriskerna.

Ett system med producentansvar för läkemedels- och kosmetikapreparat – de huvudsakliga källorna till skadliga mikroföroreningar i avloppsvatten – införs i syfte att täcka de extra reningskostnaderna för att avlägsna mikroföroreningar och för att uppmuntra att mindre skadliga produkter släpps ut på marknaden i EU.

Utsläpp som inte härrör från hushåll och som hamnar i avloppsvattnet från tätbebyggelse ska övervakas och spåras i medlemsstaterna redan vid utsläppskällan. Detta syftar till att förebygga att ämnen som behöver behandlas når reningsverken, vilket ökar möjligheterna att återanvända slam och renat vatten samt minskar risken för att ämnen som inte går att avlägsna släpps ut i miljön och risken för funktionsfel i reningsverken.

Ett mål om energineutralitet fastställs på nationell nivå för alla anläggningar med mer än 10 000 pe, i enlighet med bästa praxis i branschen. Sektorns energiförbrukning ska motsvara sektorns förnybara energiproduktion. Energibesiktningar kommer att krävas för alla anläggningar med mer än 10 000 pe för att detta mål ska kunna uppnås.

I syfte att förbättra styrningen av sektorn förutsätts det att avloppsvattenoperatörerna lägger fram transparenta nyckeltal över resultaten av övervakningen och gör dem öppet tillgängliga.

Tillgången till sanitet förbättras på ett sätt som är förenligt med det nyligen antagna reviderade dricksvattendirektivets mål om förbättrad tillgång till vatten.

Övervakningen och rapporteringen av insamling och rening av avloppsvatten från tätbebyggelse förbättras genom att digitaliseringens möjligheter utnyttjas bättre. Medlemsstaternas behöriga myndigheter för hälsa respektive avloppsvatten ska gemensamt organisera övervakningen av viktiga parametrar med betydelse för folkhälsan, t.ex. förekomsten av SARS-CoV-2-viruset.

3.2 Förslagets detaljerade innehåll

Definitioner och tillämpningsområde

I definitionerna preciseras begreppet avloppsvatten från tätbebyggelse och de tillhörande begreppen hushållsspillvatten och icke-hushållsspillvatten. Nya begrepp som definieras är dagvattenavrinning från tätbebyggelse, dagvattenbräddning från ett kombinerat avloppsledningssystem samt kombinerat avloppsledningssystem och separat avloppsledningssystem.

I definitionen av tätort anges minst 10 pe per hektar som gränsvärde för ett område med koncentrerad avloppsvattenbelastning.

Definitionen av slam preciseras och som nya begrepp definieras reningsmetoderna för avloppsvatten, tertiär rening, kvartär rening, mikroförorening, utspädningsförhållande, producentansvarsorganisation, sanitet, antimikrobiell resistens, berörd allmänhet, biomedium av plast samt utsläppande på marknaden.

Det föreslås att direktivets tillämpningsområde ska utvidgas till att omfatta tätorter med mer än 1 000 pe. Dessa tätorter ska förses med ledningsnät och fastigheterna i området ska vara skyldiga att ansluta sig.

Individuella system

Möjligheten att använda i direktivet avsedda individuella system i tätorter, när ledningsnät inte är motiverade på grund av obefintlig miljönytta eller mycket höga kostnader, ska enligt förslaget

finnas kvar. De individuella systemen måste dock uppnå samma reningsnivå som förutsätts av centraliserade reningsverk för avloppsvatten från tätbebyggelse.

Det föreslås att ett offentligt register ska upprättas över individuella system som omfattas av direktivets tillämpningsområde och att systemen regelbundet ska inspekteras av myndigheterna.

Om över två procent av belastningen från avloppsvatten från tätorter med 2 000 pe eller mer renas i individuella system måste det motiveras för kommissionen. Motiveringen ska visa att villkoren för att använda individuella system uppfylls, att reningskraven uppnås och att systemens utformning, drift och underhåll samt inspektionerna överensstämmer med kraven.

Förvaltningsplaner för avloppsvatten från tätbebyggelse

Enligt direktivförslaget ska integrerade förvaltningsplaner för avloppsvatten från tätbebyggelse förutsättas för tätorter med 10 000 pe eller mer för att minska utsläppen till följd av dagvattenavrinning eller dagvattenbräddning. Planerna ska upprättas stegvis för alla tätorter med minst 100 000 pe och även för tätorter med 10 000–100 000 pe där det bedöms att dagvattenbräddning eller dagvattenavrinning utgör en risk för miljön eller hälsan, där detta utgör mer än en procent av den årliga avloppsvattenbelastningen eller där det hindrar genomförandet av dricksvatten-, badvatten-, miljö kvalitetsnorm- eller vattenramdirektivet. Behovet av planer ska ses över vart femte år.

Förvaltningsplaner för avloppsvatten från tätbebyggelse ska på begäran göras tillgängliga för kommissionen. I bilaga V till det föreslagna direktivet anges det vägledande innehållet i planerna.

Målet enligt förslaget är att dagvattenbräddning ska utgöra mindre än en procent av den årliga avloppsvattenbelastningen 2035 i tätorter med mer än 100 000 pe och 2040 i tätorter med 10 000–100 000 pe.

Sekundär, tertiär och kvartär rening av avloppsvatten från tätbebyggelse

Det föreslås att skyldigheten att säkerställa att avloppsvatten från tätbebyggelse genomgår sekundär rening före utsläpp utvidgas till att omfatta alla tätorter med minst 1 000 pe. Det föreslås att fler prover ska tas för att kontrollera att kraven uppfylls. Gränsvärden för reningskraven anges för samma parametrar som för närvarande (biokemisk syreförbrukning BOD, kemisk syreförbrukning COD och suspenderade partiklar TSS) så att koncentrations- och reduktionskraven bibehålls oförändrade. Dessutom möjliggörs granskning av nya parametrar (totalt organiskt kol TOC, total syreförbrukning (TOD)).

Tertiär rening förutsätts av alla anläggningar för minst 100 000 pe och ska tillämpas också på utsläpp från tätorter med 10 000–100 000 pe i områden som medlemsstaterna identifierat som känsliga för eutrofiering. Enligt förslaget ska gränsvärdena för de näringsämnen som ska renas – fosfor och kväve – skärpas. Den provtagning som förutsätts för kontrollen av att kraven uppfylls utökas på samma sätt som i artikeln om sekundär rening.

När det gäller tertiär rening bibehålls omnämmandet av att, beroende på de lokala förhållandena, antingen fosfor eller kväve eller bägge ska avlägsnas. Möjligheten att granska dagliga medelvärden när spillvattnets temperatur vid den biologiska processen i avloppsreningsverket är 12 °C eller högre för att kontrollera att kvävereduktionen uppfyller kraven avskaffas dock. Dessutom förutsätts tertiär rening också i avrinningsområden i områden som är känsliga för eutrofiering, och naturlig kväveretention ska inte beaktas vid beräkningen av kvävereduktionen.

I den nya artikeln om kvartär rening föreslås en skyldighet att tillämpa ytterligare rening på avloppsvatten från tätbebyggelse i syfte att i så omfattande grad som möjligt eliminera mikro-föroreningar. Detta föreslås tillämpas senast 2040 stegvis på alla reningsverk för avloppsvatten från tätbebyggelse med minst 100 000 pe och på alla tätorter med 10 000–100 000 pe där koncentrationen eller ackumuleringen av mikro-föroreningar utgör en risk för hälsan eller miljön.

Eftersom över 70 procent av mikro-föroreningarna i avloppsvatten från tätbebyggelse enligt kommissionens konsekvensbedömning härstammar från användning av läkemedel och kosmetika föreslås det att kraven på avlägsnande av mikro-föroreningar ska övervakas med hjälp av indikatorämnen. Indikatorämnena är indelade i två kategorier, varav den första innehåller åtta ämnen och den andra fyra. Kravet på minst 80 procents avlägsnande ska uppfyllas för minst sex ämnen. Det procentuella avlägsnandet beräknas som genomsnittet av det procentuella avlägsnandet för alla ämnen.

Utökat producentansvar

I de nya artiklarna om utökat producentansvar och minimikrav för producentansvarsorganisationer åläggs tillverkare, importörer och distributörer (nedan producenter) av läkemedelsprodukter och kosmetiska produkter skyldigheten att delta i kostnaderna för den kvartära rening som föreskrivs i artikel 8, om de på medlemsstaternas nationella marknader släpper ut produkter som omfattas av läkemedelsdirektivet (2001/83/EG) och kosmetikaförordningen (EG) nr 1223/2009 och som efter användning orsakar utsläpp av mikro-föroreningar i avloppsvatten från tätbebyggelse.

Dessa producenter ska täcka kostnaderna för övervakning och avlägsnande av mikro-föroreningar i avloppsvattnet, insamling och kontroll av uppgifter om produkter som släppts ut på marknaden samt alla andra kostnader i samband med systemet för utökat producentansvar.

Producenter som släpper ut mindre än två ton produkter per år på marknaden eller släpper ut produkter som inte genererar mikro-föroreningar i avloppsvattnet vid slutet av sin livscykel kan befrias från sitt utökade producentansvar. För att harmonisera befrielserna får kommissionen anta genomförandeakter om detaljerade kriterier för olika produktkategorier.

Medlemsstaterna ska säkerställa att producenterna uppfyller sina producentansvarsskyldigheter genom anslutning till en producentansvarsorganisation som samlar in uppgifter av medlemmarna om de årliga mängderna av de produkter de har släppt ut på marknaden och hur farliga produkterna är i avloppsvatten vid slutet av sin livscykel samt vid behov förteckningar över produkter som är befriade från producentansvar. Varje producents andel av kostnaderna för det utökade producentansvaret bestäms enligt mängden produkter som släpps ut på marknaden och produkternas farlighet i avloppsvatten. Årliga oberoende revisioner görs av producentansvarsorganisationernas ekonomiska förvaltning och förmåga att täcka kostnaderna.

Medlemsstaterna ska säkerställa att de olika aktörernas roller och ansvarsområden i producentansvarssystemen definieras tydligt. Skyldigheter i enlighet med direktivet, som är relevanta för genomförandet av det utökade producentansvaret, fastställs även för reningen av avloppsvatten från tätbebyggelse för att uppfylla kraven, tidsfristerna och alla andra kvantitativa eller kvalitativa mål. Rapporteringssystem ska också införas, och det ska säkerställas att aktörerna behandlas jämnt.

I producentansvarssystemen ska det säkerställas att producentansvarsorganisationernas geografiska täckning definieras tydligt och att de har de ekonomiska och organisatoriska resurserna för att uppfylla sina skyldigheter samt tillräckliga mekanismer för egenkontroll.

Medlemsstaterna ska inrätta en offentlig ram för övervakning och rapportering för producentansvarsorganisationerna. De ska säkerställa att tillsynen över att producentansvaret uppfylls är tillräcklig och att informationsutbyte med de berörda parterna sker regelbundet.

Energieneutralitet i reningsverk för avloppsvatten från tätbebyggelse

Förslaget innehåller en förpliktelse att uppnå energineutralitet på nationell nivå i alla avloppsreningsverk för mer än 10 000 pe. Den årliga totala energiförbrukningen i alla avloppsreningsverk i den storleksklassen ska motsvara den totala energi från förnybara energikällor som de producerar årligen. För att uppnå detta mål införs stegvis energibesiktningar av reningsverk för avloppsvatten från tätbebyggelse som ska göras med jämna mellanrum, och förutom identifiering av energisparpotential ska besiktningarna i synnerhet fokusera på att identifiera och dra nytta av potentialen för biogasproduktion samtidigt som metanutsläppen ska minskas. Energieneutralitetsmålet gäller på nationell nivå, inte för enskilda reningsverk, och det genomförs stegvis så att målet uppnås senast den 31 december 2040.

Utsläpp av icke-hushållspillvatten

Det föreslås att särskilt tillstånd ska krävas för utsläpp av icke-hushållspillvatten som ska ledas till ledningsnät och reningsverk för avloppsvatten från tätbebyggelse. De förorenande ämnena i detta spillvatten ska kunna avlägsnas i reningsverket, de får inte hindra driften av reningsverket eller skada ledningsnät, reningsverk och tillhörande utrustning och inte hindra återanvändning av renat vatten och återvinning av slam eller hindra uppnåendet av god vattenstatus enligt vattenramdirektivet. De får inte heller negativt påverka hälsan hos den personal som arbetar med ledningsnät och i reningsverk för avloppsvatten från tätbebyggelse.

Om utsläpp som omfattas av industriutsläppsdirektivet renas i ett reningsverk för avloppsvatten från tätbebyggelse ska reningen vara minst lika effektiv som när spillvattnet släpps ut direkt från anläggningen i enlighet med det direktivet.

Innan särskilt tillstånd beviljas för utsläpp av icke-hushållspillvatten som ska ledas till ledningsnät och reningsverk för avloppsvatten från tätbebyggelse ska de behöriga myndigheterna råd göra med ledningsnätens och reningsverkens operatörer. Dessutom ska det säkerställas att föroreningar från industrier och anläggningar övervakas vid inlopp och utlopp till reningsverket för att lämpliga åtgärder ska kunna vidtas för att identifiera och ingripa i källan till belastningen. En av åtgärderna är att vid behov dra in ett beviljat tillstånd.

Övervakning av avloppsvatten från tätbebyggelse, riskbedömning och riskhantering, slam samt information om övervakning av genomförandet

I en ny bestämmelse föreslås det att medlemsstaterna ska övervaka förekomsten av parametrar med betydelse för folkhälsan i avloppsvatten från tätbebyggelse. För det ändamålet ska medlemsstaterna inrätta ett nationellt system mellan behöriga myndigheter med ansvar för folkhälsa respektive rening av avloppsvatten från tätbebyggelse. Detta system ska ange vilka parametrar som övervakas och hur ofta, och vilka metoder som används. I fråga om SARS-CoV-2-pandemin ska dessutom övervakningen av avloppsvatten från tätbebyggelse omfatta minst 70 procent av den nationella befolkningen tills de behöriga myndigheterna förklarar att hotet mot folkhälsan på grund av SARS-CoV-2 har upphört.

Medlemsstaterna ska också övervaka antimikrobiell resistens minst två gånger om året vid inlopp och utlopp i reningsverk för avloppsvatten från tätbebyggelse för tätorter med 100 000 pe eller mer.

Medlemsstaterna ska också övervaka antimikrobiell resistens minst två gånger om året vid inlopp och utlopp i reningsverk för avloppsvatten från tätbebyggelse för tätorter med 100 000 pe eller mer.

Det föreslås att medlemsstaterna ska bedöma de risker som utsläpp av avloppsvatten från tätbebyggelse medför för miljön och för människors hälsa samt för vattenförekomster som används för uttag av dricksvatten, för badvatten, för vattenförekomster där den ekologiska statusen klassificerats som god och för vattenbruk, och vid behov vidta åtgärder för att utöver minimikraven i detta direktiv hantera dessa risker. När det behövs ska dessa åtgärder inbegripa ledning och rening av avloppsvatten från tätorter med mindre än 1 000 pe, tillämpning av tertiär och kvartär rening i tätorter med mindre än 10 000 pe, tillämpning av strängare gränsvärden för rening samt åtgärder i förvaltningsplaner för avloppsvatten från tätbebyggelse i tätorter med mindre än 10 000 pe. Riskerna ska bedömas och åtgärderna fastställas vart femte år.

Det föreslås att artikeln om slam från reningsverk uppdateras så att slammet renas, återanvänds, återvinns på lämpligt sätt och bortskaffas i enlighet med den avfallshierarki som anges i ramdirektivet om avfall. Mängden och sammansättningen av slam från reningsverk samt slutdestinationen för slammet ska övervakas.

Övervakningen baseras på verifiering av att avloppsreningsverken uppfyller kraven i fråga om de utsläpp för vilka reningskrav fastställs i direktivet. Övervakningen omfattar utsläpp av skadliga ämnen enligt vattenramdirektivet, grundvattendirektivet, förordningen om utsläppsregister, direktivet om avloppsslam och dricksvattendirektivet och därtill förekomsten av mikroplast i såväl avloppsvatten som slam.

Det föreslås också att medlemsstaterna ska övervaka koncentrationerna och belastningen av föroreningar från dagvattenavrinning och dagvattenbräddning från tätorter med mer än 10 000 pe för samma parametrar som gäller avloppsvatten som renats i reningsverk för avloppsvatten från tätbebyggelse.

Övervakningen omfattar också de växthusgaser som produceras och den energi som förbrukas och produceras av reningsverk för avloppsvatten från tätbebyggelse med mer än 10 000 pe.

Det föreslås att rapporteringen om övervakningen av genomförandet förenklas och ersätts med ett nytt system. Det nya systemet inbegriper ingen separat rapportering, utan medlemsstaterna ska med Europeiska miljöbyråns hjälp upprätta en nationell datamängd för övervakningen och administrera och uppdatera den regelbundet. Europeiska miljöbyrån och kommissionen ska ha tillgång till denna datamängd. På det här sättet undviker man långa fördröjningar mellan den faktiska provtagningsdagen och den dag då informationen rapporteras.

I artikeln förutsätts också att medlemsstaterna upprättar datamängder om andra uppgifter som är relevanta för avloppsvatten från tätbebyggelse och som samlats in i enlighet med detta direktiv. Sådana uppgifter är exempelvis resultaten från övervakningen av de parametrar som nämns i direktivets bilagor, resultaten av antimikrobiell resistens, folkhälsoparametrarna samt de områden som definierats som känsliga i riskbedömningen, men exempelvis också åtgärder som vidtagits för att säkerställa tillgången till sanitet. Dessa datamängder ska vara förenliga med det nya dricksvattendirektivet.

Nationellt genomförandeprogram och information till allmänheten

Skyldigheten att upprätta ett nationellt program för genomförandet av detta direktiv föreslås kvarstå, och ett nytt tillägg är att minimikrav anges för programmets innehåll. Programmet ska

åtminstone innehålla en bedömning av graden av genomförande av olika skyldigheter i direktivet, en kartläggning och planer för de investeringar som genomförandet förutsätter i tätorterna, en uppskattning av de investeringar som krävs för att förnya befintlig infrastruktur för rening av avloppsvatten från tätbebyggelse samt identifiering av potentiella finansieringskällor.

Medlemsstaterna ska uppdatera sina nationella genomförandeplaner minst vart femte år och lämna dem till kommissionen, såvida de inte kan visa att det nationella genomförandet redan uppfyller direktivets krav på rening av avloppsvatten.

I artikeln om information till allmänheten föreslås det att lämplig och aktuell information om insamling och rening av avloppsvatten från tätbebyggelse ska finnas tillgänglig online. Viktig information, som i vilken utsträckning reningen av avloppsvatten från tätbebyggelse uppfyller kraven, den årliga volymen av avloppsvatten från tätbebyggelse som samlas in och renas från hushållen samt prisuppgifterna för vatten med jämförelser och medelvärden, ska också göras tillgänglig för alla personer som är anslutna till ett ledningsnät minst en gång om året i lämplig form, exempelvis i samband med fakturorna.

Annat att beakta

Det föreslås att bestämmelsen om gränsöverskridande samarbete ändras så att den gör det möjligt för kommissionen att på begäran stödja diskussioner mellan medlemsstaterna. Vidare införs en skyldighet att omedelbart underrätta om tillfälliga föroreningar som påverkar andra medlemsstater.

Enligt förslaget ändras bestämmelsen om återanvändning av vatten och utsläpp av avloppsvatten från tätbebyggelse så att medlemsstaterna systematiskt ska främja återanvändning av renat avloppsvatten från alla reningsverk för avloppsvatten från tätbebyggelse. Det föreslås också att bestämmelsen ändras så att den nationella tillståndsplikten för utsläpp från reningsverk för avloppsvatten från tätbebyggelse utvidgas till att omfatta direktivets tillämpningsområde, det vill säga alla tätorter med mer än 1 000 pe.

Bestämmelsen om biologiskt nedbrytbara utsläpp som inte härrör från hushåll ändras för att säkerställa att de krav som fastställs på nationell nivå för dessa utsläpp minst motsvarar kraven i direktivet.

I förslaget om tillgång till sanitet förutsätts det att medlemsstaterna förbättrar tillgången till sanitet för alla, särskilt för utsatta och marginaliserade grupper. Medlemsstaterna ska också identifiera kategorier av människor som saknar eller har begränsad tillgång till sanitetsanläggningar, bedöma möjligheterna att förbättra tillgången till sanitetsanläggningar för sådana människor samt uppmuntra inrättandet av fritt och säkert tillgängliga sanitetsanläggningar på offentliga platser för alla tätorter med minst 10 000 pe.

Tillgång till rättslig prövning, ersättning och påföljder

Jämfört med det gällande direktivet innehåller förslaget nya artiklar om rätten att söka ändring och inleda ärenden, om ersättningar och om påföljder. I fråga om tillgången till rättslig prövning föreskrivs det i direktivet om medlemsstaternas skyldighet att säkerställa att den berörda allmänheten har tillgång till ett prövningsförfarande inför domstol eller annat oberoende och opartiskt organ som inrättats genom lag för att bestrida lagligheten i fråga om beslut, handlingar eller underlåtelse som avses i artiklarna om skyldigheterna att rena avloppsvatten (artiklarna 6–8). I Finland gäller denna rätt att söka ändring beslut om miljötillstånd för avloppsreningsverk enligt miljöskyddslagen samt tillståndsbestämmelserna, som redan för närvarande är förenade

med omfattande rättigheter att inleda ärenden och söka ändring. I det fall att en anläggning helt saknar miljötillstånd kan ärendet inledas som förvaltningstvångsärende.

Enligt förslaget ska medlemsstaterna säkerställa att de personer som berörs när skada på människors hälsa har inträffat till följd av en överträdelse av nationella åtgärder som antagits i enlighet med direktivet har rätt att göra anspråk på och erhålla ersättning för denna skada från de relevanta fysiska eller juridiska personerna och, om så är lämpligt, från de behöriga myndigheter som är ansvariga för överträdelsen. Civilsamhällesorganisationer som främjar skydd av människors hälsa eller miljön ska ha rätt att söka ersättning genom grupptalan. Den som orsakat skadan har bevisbördan för att överträdelsen av direktivet inte har orsakat skada för hälsan. Preskriptionstiden för att väcka talan är fem år. Preskriptionstiden börjar löpa först när överträdelsen har upphört och den som begär ersättning fått veta att han eller hon har lidit skada på grund av överträdelsen.

Enligt förslaget åläggs medlemsstaterna att fastställa regler om påföljder som tillämpas på överträdelser av de nationella bestämmelser som antagits med stöd av förslaget. Påföljderna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. De ska vid behov omfatta ekonomiska sanktioner som står i proportion till den juridiska personens omsättning eller till lönen för den fysiska person som begått överträdelsen, med hänsyn till små och medelstora företags särdrag. De påföljder som fastställs ska beakta överträdelsens karaktär, allvarlighetsgrad och omfattning, huruvida överträdelsen skett med uppsåt eller genom oaktsamhet samt den befolkning eller miljö som berörs av överträdelsen, med hänsyn till överträdelsens inverkan på målet att uppnå en hög skyddsnivå för människors hälsa och för miljön.

Nationellt genomförande av förslaget till direktiv

Enligt de föreslagna bestämmelserna om införlivande och övergångsbestämmelserna ska medlemsstaterna i sin nationella lagstiftning sätta i kraft de lagar, förordningar och administrativa föreskrifter som direktivförslaget förutsätter inom två år från det föreslagna direktivets ikraftträdande.

Utövande av delegeringen

Genom det föreslagna direktivet ges kommissionen omfattande befogenheter att anta delegerade akter och genomförandeakter.

Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 290 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget)

- för att komplettera direktivet genom att fastställa minimikrav på utformning, drift och underhåll av individuella system och genom att specificera kraven för de regelbundna inspektioner som anges i punkt 2 andra stycket (artikel 4.3),
- för att ändra delarna B och D i bilaga I till direktivet i syfte att anpassa krav och metoder för *sekundär, tertiär och kvartär rening* till den tekniska och vetenskapliga utvecklingen (artiklarna 6.3, 7.4 och 8.5),
- för att anpassa kraven i de särskilda tillstånd som beviljas för utsläpp av icke-hushålls-spillvatten enligt del C i bilaga I till den tekniska och vetenskapliga utvecklingen (artikel 14.3),

- för att komplettera direktivet genom att fastställa minimimål för återanvändning och återvinning av fosfor och kväve från slam (artikel 20.2),
- för att ändra kraven på den information som regelbundet ska tillhandahållas personer som är anslutna till ledningsnäten enligt direktivets bestämmelse om information till allmänheten samt kraven i bilaga VI om den information som ska tillhandahållas allmänheten online när tekniken och kraven på datatillgång utvecklas (artikel 24.3).

Kommissionen har befogenhet att anta ovan avsedda delegerade akter under fem år efter direktivets ikraftträdande.

Kommissionen ges befogenhet att anta genomförandeakter enligt artikel 291 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) om följande frågor:

- formatet för den information som ska lämnas till kommissionen om individuella system (artikel 4.5),
- vissa metoder i direktivets bilaga V om innehållet i de integrerade förvaltningsplanerna för avloppsvatten från tätbebyggelse samt det format genom vilket integrerade förvaltningsplaner för avloppsvatten från tätbebyggelse på begäran ska göras tillgängliga för kommissionen (artikel 5.6),
- formatet och metoden för riskbedömningen i samband med kvartär rening (artikel 8.3),
- kriterier med vilka producenterna för vissa produktgrupper kan visa att de produkter de släpper ut på marknaden inte genererar mikroföroreningar i avloppsvatten från tätbebyggelse (artikel 9.3),
- en harmoniserad metod för mätning av antimikrobiell resistens i avloppsvatten från tätbebyggelse (artikel 17.4),
- metoder för mätning av mikroplaster i avloppsvatten från tätbebyggelse och i slam (artikel 21.3),
- specificering av den övervakningsinformation som medlemsstaterna ska lämna till Europeiska miljöbyrån om genomförandet av direktivet (artikel 22.4),
- fastställande av metoder och format för inlämnande av de nationella genomförandeprogrammen (artikel 23.4),
- fastställande av format och metoder för att presentera den information som ska tillhandahållas allmänheten och personer som är anslutna till ledningsnäten om insamling och rening av avloppsvatten från tätbebyggelse (artikel 24.4).

Kommissionens genomförandeakter behandlas och antas i ett granskningsförfarande enligt artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 (Europaparlamentets och rådets kommittéförfarandeförordning).

4 Förslagets rättsliga grund och förhållande till proportionalitetsprincipen och subsidiaritetsprincipen

Den rättsliga grunden för förslaget till direktiv är artikel 192.1 (miljö) i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). Även det avloppsvattendirektiv som nu ska ändras antogs med stöd av denna rättsliga grund. Europaparlamentet och rådet behandlar förslaget i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet efter samråd med ekonomiska och sociala kommittén och regionkommittén. Rådet fattar beslut i frågan med kvalificerad majoritet.

Enligt statsrådets uppfattning är förslagets rättsliga grund korrekt.

Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

När det gäller subsidiaritetsprincipen konstaterar kommissionen att EU-åtgärder fortsättningsvis är avgörande för att säkerställa att EU-medborgarna har möjlighet att dra nytta av förbättrad vattenkvalitet. Eftersom 60 procent av EU:s avrinningsområden är gränsöverskridande är det enligt kommissionen nödvändigt att vattenskyddsnivån är enhetlig i hela unionen, för att säkerställa att bristen på framsteg inom vattenskyddet i vissa medlemsstater inte äventyrar effekten av andra medlemsstaters insatser. Kommissionens konsekvensbedömning har visat att det fortsättningsvis är möjligt att med EU-åtgärder säkerställa en enhetlig nivå för miljö- och hälso-skyddet i alla medlemsstater.

Statsrådet konstaterar att förslaget till direktiv möjliggör en enhetlig nivå för skyddet av människors hälsa och miljön i unionen och anser att åtgärder som omfattar hela EU är nödvändiga för att förslagets syften ska kunna uppnås. Förpliktelser på EU-nivå gör det möjligt för enskilda medlemsstater att bättre än tidigare uppnå direktivets mål för miljöskyddet och medverkan bland annat till folkhälsan.

Statsrådet anser att förslaget överensstämmer med subsidiaritetsprincipen.

När det gäller proportionalitetsprincipen konstaterar kommissionen att man i direktivet valt att inkludera de åtgärder där förhållandet mellan kostnader och nytta är mest optimalt. Samtidigt har man lämnat rum för flexibilitet så att de totalekonomiskt sett bästa lösningarna kan väljas lokalt bland annat för att uppnå målet om energineutralitet eller minska utsläppen från regnvattnet.

Statsrådet konstaterar att de föreslagna åtgärderna huvudsakligen är proportionella i förhållande till målen. Enligt statsrådets uppfattning är kommissionens uppskattning av kostnaderna och nyttan dock inte direkt tillämplig på förhållandena i Finland eftersom den inte i tillräcklig mån beaktar exempelvis effekterna av olika temperaturförhållanden på kostnaderna för reduktion av näringsämnen. Detta bör följas ännu närmare i samband med förhandlingarna.

5 Förslagets konsekvenser

5.1 Kommissionens konsekvensbedömning

Kommissionen har gjort en konsekvensbedömning om förslaget till direktiv. I sin bedömning har kommissionen tagit upp alla konsekvenser av de föreslagna ändringarna och granskat olika alternativ för att uppnå förslagets allmänna syften. Den kvalitativa och kvantitativa bedömningen har visat att förslagen är proportionella i förhållande till syftet, det vill säga att samhällsnyttan är avsevärt större än de kostnader som följer av ändringarna.

5.2 Konsekvenser för lagstiftningen

Förslaget till direktiv har delvis betydande konsekvenser för Finlands lagstiftning. Avloppsvattendirektivet 91/271/EEG har genomförts i Finland genom statsrådets förordning om avloppsvatten från tätbebyggelse (888/2006), miljöskyddslagen (527/2014), statsrådets förordning om miljöskydd (713/2014), lagen om vattentjänster (119/2001), avfallslagen (646/2011), lagen om gödselmedel (711/2022) och jord- och skogsbruksministeriets förordningar om gödselmedel (24/11) och om utövande och tillsyn av verksamhet gällande gödselmedel (11/12) samt lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen (1299/2004) och statsrådets förordning om vattenvårdsförvaltningen (1040/2006).

De nya definitionerna i förslaget motsvarar de nationella begreppen, men det föreslagna gränsvärdet för en tillräckligt koncentrerad vattenföroreningsbelastning i ett område bör beaktas i definitionen av tätorter som omfattas av direktivets tillämpningsområde.

Till följd av anslutningsskyldigheten enligt lagen om vattentjänster finns det endast få eller inga individuella avloppsreningssystem i de områden i Finland där skyldigheterna enligt direktivet tillämpas. I och med de möjligheter till undantag som ingår i lagen om vattentjänster är det dock möjligt att sådana finns, och då måste man i miljöskyddslagen ange minimikrav för dem i enlighet med direktivet på grundval av tätortens storlek. Kommissionen antar delegerade akter om minimikraven för utformning, drift och underhåll av individuella system och fastställer krav på regelbundna inspektioner.

Det finns en tydlig koppling mellan de föreslagna integrerade förvaltningsplanerna för avloppsvatten från tätbebyggelse och de planer för utveckling av vattentjänsterna som tidigare förutsattes enligt lagen om vattentjänster. Kravet på en plan för utveckling av vattentjänster ströks i lagen 2014, men frågan om utvecklingsplanering eller en motsvarande skyldighet ses över på nytt i samband med den pågående beredningen av reformen av lagen om vattentjänster, som ingår i den nationella vattentjänstreformen (MMM039:00/2019). Eventuellt kan man exempelvis i lagen om vattentjänster föreskriva om genomförandet av en förvaltningsplan för avloppsvatten från tätbebyggelse i enlighet med det föreslagna direktivet.

I förordningen om avloppsvatten från tätbebyggelse finns bestämmelser om kraven på behandling av avloppsvatten från tätbebyggelse och om antalet prover. Enligt förslaget ska kommissionen i genomförandakter justera kraven på reduktion av näringsämnen och mikroföroreningar samt övervaknings- och bedömningsmetoderna utifrån den tekniska och vetenskapliga utvecklingen. Reningskrav som anges i en delegerad akt är svåra att förutse och försvårar planeringen av anläggningarna på lång sikt. Det nya förslaget om riskbedömning ingår redan i miljöskyddslagens bestämmelse om skyldigheten att vara konsekvensmedveten.

Det behövs särskilda bestämmelser om utökat producentansvar för läkemedels- och kosmetika-producenter på motsvarande sätt som det har föreskrivits om producentansvar för vissa produkter inom avfallshanteringen i avfallslagen och i förordningar som utfärdats med stöd av den.

Det föreslagna direktivets bestämmelser om energineutralitet i reningsverk för avloppsvatten från tätbebyggelse förutsätter ändringar i gällande lagstiftning och eventuellt nya bestämmelser på lagnivå.

För att säkerställa en tillräcklig återvinningsgrad för näringsämnen i slam från reningsverk, nämligen fosfor och kväve, ska kommissionen enligt förslaget fastställa lägsta återvinningsgrader genom delegerade akter med hänsyn till den tillgängliga tekniken. Att planera och bygga

nya anläggningar för återvinning av näringsämnen i slam är en långsiktig verksamhet, och återvinningskraven bör vara kända på förhand i ett tillräckligt tidigt skede av investeringsprocessen.

Vid genomförandet av de skyldigheter som gäller utsläpp av icke-hushållsspillvatten måste man granska tillstånds-, anmälnings- eller registreringsplikten för utsläpp av sådant vatten till ledningsnäten för avloppsvatten från tätbebyggelse. Dessa krav kräver preciseringar av lagstiftningen. Det föreslagna samrådsförfarandet är redan för närvarande sedvanerätt enligt den nationella miljöskyddsregleringen. Kommissionen föreslår att de villkor för beviljande av tillstånd som föreslås i del C i bilaga I ska preciseras genom delegerade akter utifrån den tekniska och vetenskapliga utvecklingen inom miljöskyddet. Nationellt ska förutsättningarna för beviljande av tillstånd anges i den nationella lagstiftningen.

När det gäller att främja återanvändning av vatten finns det minimikrav för återanvändning av vatten i Europaparlamentets och rådets förordning ((EU) 2020/741). I statsrådets beslut MMM/2022/88, som förordningen möjliggör, har återanvändning av avloppsvatten från tätbebyggelse för konstbevattning inom jordbruket dock konstaterats vara onödigt i Finland.

Kommissionen föreslår att innehållet och formatet för den information som ska tillhandahållas allmänheten enligt bilaga VI till förslaget ska preciseras genom delegerade akter enligt den tekniska utvecklingen och tillgängliga data. Väntan på en delegerad akt medför osäkerhet när informationssystemet utformas, då samma uppgifter ändå förutsätts i den datamängd som behövs för rapporteringen.

Tillgång till rättslig prövning

Enligt en preliminär bedömning innebär det föreslagna direktivet inga ändringar i de nationella bestämmelserna om ändringssökande och inledande av ärenden. Den föreslagna tillgången till prövning gäller handlingar, beslut och underlåtelser enligt artiklarna 6–8 i förslaget till direktiv. I Finland är alla avloppsreningsverk för mer än 100 personekvivalenter miljötillståndspliktiga enligt miljöskyddslagen. De artiklar som nämns i artikeln om tillgång till rättslig prövning, gäller endast avloppsreningsverk för mer än 1 000 personekvivalenter. Rätten att söka ändring enligt förslaget till direktiv gäller därmed nationellt i synnerhet miljötillståndsbeslut med bestämmelser om reningskrav för reningsverk för avloppsvatten från tätbebyggelse. Rätten att inleda ärenden gäller på motsvarande sätt de reningskrav som föreslås i artiklarna 6–8.

I 190 § i miljöskyddslagen föreskrivs det om sökande av ändring i ett beslut som meddelats med stöd av miljöskyddslagen. I 186 § i miljöskyddslagen föreskrivs det dessutom om en särskild rätt att inleda ärenden om bland annat åtgärder vid överträdelser eller försummelser enligt 175 § i miljöskyddslagen. Var och en får också anföras förvaltningsklagan enligt förvaltningslagen hos den myndighet som övervakar verksamheten över att en myndighet, den som är anställd hos en myndighet eller någon annan som sköter en offentlig förvaltningsuppgift har förfarit lagstridigt eller underlåtit att fullgöra sin skyldighet.

Ersättning

I Finland finns de viktigaste bestämmelserna om den i direktivet föreslagna rätten att väcka talan om ersättning som gäller skada på människors hälsa för närvarande i två olika lagar. Lagen om ersättning för miljöskador (737/1994) tillämpas i regel på talan om ersättning mellan en skadelidande och en verksamhetsutövare. Skadeståndslagens (412/1974) bestämmelser om offentliga samfunds skadeståndsansvar tillämpas på skadeståndstalan mellan skadelidande och myndigheter. Eftersom det enligt direktivförslaget krävs en överträdelse av nationella bestäm-

meler för att ersättningsansvar ska uppstå handlar det om ansvar vid vållande. Ersättningsansvar enligt lagen om ersättning för miljöskador baseras på strikt ansvar, som är betydligt strängare än i direktivförslaget, medan ersättningsansvaret enligt skadeståndslagen förutsätter att skadan förorsakas uppsåtligt eller av vållande. Ingendera av dessa lagar innehåller den i förslaget avsedda rätten för civilsamhällesorganisationer att väcka grupptalan. I motsats till det föreslagna direktivet ligger bevisbördan enligt dessa lagar på den skadelidande när talan väcks om ersättning för skada på människors hälsa. Även de föreslagna bestämmelserna om preskriptionstider för att väcka talan om ersättning och om beräkningen av preskriptionstiden avviker från de nationella bestämmelserna, som finns i lagen om preskription av skulder (728/2003).

I Finland har man tidigare, i samband med att lagen om grupptalan (444/2007) stiftades, övervägt att utvidga möjligheten att väcka grupptalan till att omfatta ersättning för miljöskador. När denna fråga granskas uttryckligen i samband med skador på hälsan är det skäl att notera att den största kostnadsnyttan av en grupptalan uppstår när de som söker ersättning framställer likadana yrkanden och har ett gemensamt bevismaterial, vilket inte är fallet i samband med de flesta hälsorelaterade skador. Ersättningsyrkanden som baseras på hälsoskador förutsätter i regel individuella medicinska undersökningar och forskningsbelägg.

Den föreslagna bestämmelsen om ersättning avviker väsentligt från den nationella skadeståndsrättsliga regleringen och förutsätter betydande ändringar i den gällande lagstiftningen.

Påföljder

I den föreslagna artikel 29 om påföljder preciseras det inte huruvida det handlar om administrativa eller straffrättsliga påföljder. Enligt statsrådets uppfattning ger artikeln medlemsstaterna prövningsrätt när det gäller typen av påföljder. Därmed kan, beroende på medlemsstaternas val, antingen administrativa eller straffrättsliga påföljder komma i fråga. I Finland föreskrivs straffrättsliga påföljder för överträdelser som drabbar miljön. I 48 kap. i strafflagen (39/1889) finns straffbestämmelser om miljöbrott. I 225 § i miljöskyddslagen finns samlade straffbestämmelser om böter för brott mot miljöskyddslagen, som kompletterar bestämmelserna i strafflagen. Ekonomiska påföljder som baseras på en juridisk persons omsättning tillämpas i Finland endast i fråga om administrativa påföljder, men inte i fråga om straffrättsliga påföljder.

I förslaget förblir det oklart vilka artiklar som en överträdelse ska gälla för att påföljder ska kunna påföras. Det hänvisas till en juridisk persons omsättning, men utan att begreppet juridisk person definieras. Av förslaget framgår det alltså inte om de krav som gäller påföljder är avsedda att gälla också stater och offentliga samfund när de utövar offentlig makt.

5.3 Ekonomiska konsekvenser

Enligt kommissionens konsekvensbedömning kommer de ekonomiska fördelarna med förslaget (6,643 md €/år på EU-nivå) senast 2040 att överstiga kostnaderna (3,793 md €/år på EU-nivå), och detta gäller enligt kommissionen i alla medlemsstater trots att de enskilda medlemsstaternas kostnader inte har bedömts. Den genomsnittliga ökningen av avloppsvattenavgifterna på EU-nivå är 2,26 procent.

I Finland gäller de direkta ekonomiska konsekvenserna verksamhetsutövare och myndigheter.

De föreslagna ökningarna av antalet provtagningar för övervakningen av reningen av avloppsvatten från tätbebyggelse påverkar väsentligt anläggningar för mer än 10 000 pe. För anläggningar med under 10 000 pe ändras inte antalet prover, men för anläggningar med 10 000–

100 000 pe fördubblas antalet prover och för anläggningar med mer än 100 000 pe femtonfaldigas antalet, liksom även kostnadseffekterna. Att fastställa alla traditionella parametrar i direktivet på basis av ett ökande antal prover medför en ytterst stor kostnadsbelastning. Enligt kommissionens konsekvensbedömning kompenseras de ökande övervakningskostnaderna av den digitala datamängd som upprättas för rapporteringen.

Förslaget om att kväveretention inte ska beaktas innebär ett kvävereduktionskrav för alla reningsverk med mer än 10 000 pe inom avrinningsområdet kring Östersjön, som när det gäller kväve är känsligt för eutrofiering. Eftersom de befintliga sekundära kvävereduktionsprocessernas naturvetenskapliga temperaturbundenhet inte enligt förslaget ska beaktas måste dessa reningsverk investera i att bygga ut för att uppfylla de nya kraven i förslaget. Det krävs investeringar på cirka 430 miljoner euro och en höjning av avloppsvattenavgiften med cirka 10 procent för att effektivisera kvävereduktionen till den nivå som anges i direktivförslaget. Skillnaden jämfört med nivån i övriga Europa beror på möjligheten att inte övervaka resultaten av kvävereduktionen under den tid som avloppsvattnet är kallt.

I Finland finns cirka femton reningsverk för avloppsvatten från tätbebyggelse med minst 100 000 pe, som kategoriskt ska avlägsna mikroföroreningar, och dessutom ska en riskbedömning göras i cirka sjuttio reningsverk för 10 000–100 000 pe. För att avlägsna i genomsnitt 80 procent av mikroföroreningarna krävs investeringar på cirka 400 miljoner euro i reningsverken för avloppsvatten från tätbebyggelse med minst 100 000 pe, och samtidigt ökar energiförbrukningen för avloppsrening med 30–50 procent jämfört med nuläget. Avloppsvattenavgiften behöver då höjas med drygt 10 procent. Investeringsbehovet i reningsverk för 10 000–100 000 personekvivalenter är cirka 250 miljoner euro och avloppsvattenavgifterna behöver höjas med cirka 12 procent.

Enligt kommissionens konsekvensbedömning kommer den uppskattade höjningen av avloppsvattenavgifterna inte att behövas eftersom investeringskostnaderna täcks via det utökade producentansvaret. Ansvaret gäller producenter som släpper ut läkemedelsprodukter och kosmetiska produkter på marknaden i Finland och kommer i praktiken sannolikt att påverka prisbildningen för dessa produkter.

Den produktion av förnybar energi från slam som hör ihop med kravet på energineutralitet i reningsverk för avloppsvatten från tätbebyggelse förutsätter att verksamheten i befintliga biogaskraftverk i anslutning till sådana reningsverk effektiviseras och att det görs ytterligare investeringar (uppskattningsvis 100 miljoner euro) i biogasproduktion. Biogasproduktionens kostnadseffektivitet är kopplad till anläggningens skala. Centraliserade anläggningar för biogasproduktion måste placeras optimalt i det glest bebodda Finland med hänsyn till transportsträckorna för slam från reningsverk, utnyttjandet av den biogas som produceras och återvinningen av det slam som behandlats i produktionsanläggningarna.

Den preliminära bedömningen är att tillsynen över producentansvarssystemet samt det system med datamängder för rapporteringen av övervakningsdata från reningsverken för avloppsvatten från tätbebyggelse som ska inrättas och övervakningen av folkhälsoparametrar kommer att medföra konsekvenser för statsfinanserna. Tillsynen över producentansvarssystemet bedöms öka myndigheternas arbetsmängd med minst två årsverken. Systemet med datamängder för övervakningsdata kan eventuellt utgå från den nationella databasen YLVA, som innehåller alla resultat om reningen av avloppsvatten från tätbebyggelse. Detta uppskattas kräva ändringsarbeten för cirka 0,5 miljoner euro och medför även driftkostnader. Övervakningen av folkhälsoparametrar kan i huvudsak genomföras med en årlig finansiering på cirka 0,5 miljoner euro.

Trots att vattentjänstverken utan undantag är kommunägda uppstår inga betydande direkta konsekvenser för kommunekonomin, eftersom avgifterna för vattentjänster och avloppshantering av dagvatten enligt lagen om vattentjänster ska vara sådana att det på lång sikt är möjligt att täcka vattentjänstverkets ny- och reparationsinvesteringar och kostnader med dem.

Finansieringsöversikten för EU:s budgetkonsekvenser och de personalresurser och administrativa resurser som krävs för direktivförslaget ingår i finansieringsöversikten för nollföroreningspaketet.

5.4 Administrativa konsekvenser

Ändringen av tillämpningsområdet ökar antalet reningsverk som ska förvaltas i enlighet med direktivet från dagens cirka 150 enheter (tätorter med mer än 2 000 pe) till cirka 230 enheter. Samtidigt kan en granskning enligt det gränsvärde för koncentrerad vattenföroreningsbelastning som föreslås för begreppet tätort leda till att antalet enheter minskar.

För rapporteringen enligt direktivförslaget ska myndigheterna upprätta en datamängd exempelvis utgående från den nationella databasen YLVA, som innehåller alla resultat om reningen av avloppsvatten från tätbebyggelse. Datamängden ska upprättas och förvaltas så att den också kan inkludera andra register, förteckningar och på dem baserade bedömningar som hör till datamängderna för rapportering enligt direktivet och som kommissionen har fastställt i genomförandeakter.

Administrativt merarbete orsakas också på grund av de bestämmelser om lagring av uppgifter som ska tas in i miljötillstånden, vilket närings-, trafik- och miljöcentralerna ska övervaka och som också inbegriper kontroll av att uppgifterna är korrekta.

Enligt en preliminär bedömning medför förslaget om att inrätta ett system för utökat producentansvar administrativt merarbete för både företagen och myndigheterna. Tillsynen över och rapporteringen om producentansvaret ska åläggas en myndighet som en nationell uppgift på motsvarande sätt som tillsynen över producentansvarssystemen för avfallssektorn i avfallslagen har ålagts närings-, trafik- och miljöcentralen.

5.5 Miljö- och hälsokonsekvenser

De viktigaste konsekvenserna på EU-nivå är självfallet att utsläppen i vattnen minskar (cirka 30 % av syreförbrukningen, 60 % av näringsämnen och 50 % av mikroföroreningarna), men även utsläppen av växthusgaser uppskattas minska med cirka 40 procent.

I Finland gäller förslagets konsekvenser för utsläpp i vattnen endast minskningen av mikroföroreningar och det skärpta reduktionskravet för anläggningar som är skyldiga att avlägsna kväve. Finlands miljöcentralers expertbedömning om kvävereduktionen är att Finlands vattendrag knappt alls ser ut att gynnas av den effektiviserade kvävereduktionen. En effektiviserad kvävereduktion minskar ställvis algbiomassan i Östersjöns kustvatten, men på öppet hav är effekten mycket liten.

Dessutom minskar de föreslagna förvaltningsplanerna för avloppsvatten från tätbebyggelse de direkta utsläppen från dagvattenavrinning. Det är också möjligt att med hjälp av förvaltningsplanerna skapa grönområden som förbättrar den biologiska mångfalden i samhällena.

I och med målen om energineutralitet minskar utsläppen av växthusgaser i luften.

Resultaten av reningen i reningsverk för avloppsvatten från tätbebyggelse som verkar enligt miljötillståndsbeslut som utfärdats inom ramen för den nationella lagstiftningen är i övrigt redan nu bättre än vad det föreslagna direktivet kräver.

Övervakningen av folkhälsoparametrar i avloppsvattnet kan hjälpa myndigheterna att skapa en lägesbild av hur eventuella epidemier och pandemier utvecklas och av den samlade sjukdoms-
börda som de övervakade infektionssjukdomarna orsakar i befolkningen.

6 Förslagets förhållande till grundlagen samt till de grundläggande och mänskliga rättigheterna

Förslagets syften att begränsa miljökonsekvenserna har en koppling till 20 § 1 mom. i grundlagen, enligt vilket var och en bär ansvar för naturen och dess mångfald samt för miljön och kulturarvet, och till det allmännas skyldighet enligt grundlagens 20 § 2 mom. att verka för att alla tillförsäkras en sund miljö och möjlighet att påverka beslut i frågor som gäller den egna livsmiljön. Förslaget bidrar också till att miljöansvaret enligt grundlagens 20 § 1 mom. uppfylls genom att det stärker producenternas ansvar för miljökonsekvenserna. Bestämmelserna om information till allmänheten och rätten att söka ändring bidrar till att skyldigheten enligt grundlagens 20 § 2 mom. att säkerställa individens påverkansmöjligheter uppfylls.

I den föreslagna artikel 19 föreskrivs det om skyldigheten att utveckla tillgången till sanitet. Kommissionen bedömer att förslaget stärker de grundläggande rättigheterna genom att tillgången till sanitet utvecklas i synnerhet för marginaliserade och utsatta personer. Kommissionen påpekar att särskilt kvinnors och flickors säkra tillgång till sanitetsanläggningar bör uppmärksammas enligt EU:s riktlinjer om mänskliga rättigheter som gäller säkert dricksvatten och sanitet. Bestämmelsens syften kan anses vara förenliga också med grundlagens 6 § som tryggar jämlikheten och jämställdheten mellan könen.

Statsrådet anser att förslaget bidrar till tillgodoseendet av den grundläggande miljö rättigheten och jämlikheten enligt grundlagen.

I den föreslagna artikel 25 föreskrivs det om medlemsstaternas skyldighet att säkerställa att den berörda allmänheten har tillgång till ett prövningsförfarande i fråga om beslut, handlingar eller underlåtelse som avses i artiklarna 6–8. Kommissionen konstaterar att den föreslagna bestämmelsen om rätt att söka ändring är förenlig med artikel 47 i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna, som garanterar effektiva rättsmedel, och bidrar till genomförandet av skyldigheten enligt Århuskonventionen att säkerställa ett effektivt rättsskydd. Bestämmelsen om rätt att söka ändring anknyter också till rätten till en rättvis rättegång enligt 21 § i grundlagen.

Statsrådet anser att förslaget är förenligt med 21 § i grundlagen och främjar rätten enligt den paragrafen att få ett beslut som gäller rättigheter och skyldigheter behandlat i ett rättskipningsorgan.

De föreslagna påföljdsbestämmelserna ska bedömas i förhållande till den straffrättsliga legalitetsprincipen enligt 8 § i grundlagen, artikel 7 i den europeiska människorättskonventionen och artikel 49 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

Den straffrättsliga legalitetsprincipen förutsätter att brottsrekvisit ska vara noga avgränsade och exakta. Den straffrättsliga legalitetsprincipen tillämpas inte som sådan på bestämmelser om administrativa påföljder. Grundlagsutskottet har emellertid i sin utlåtandepraxis ansett att även bestämmelser om administrativa påföljder ska uppfylla de allmänna kraven på noggrannhet,

exakthet och proportionalitet (GrUU 14/2013 rd, s. 2/II, GrUU 34/2012 rd, s. 3, GrUU 17/2012 rd, s. 5–6).

Statsrådet anser att man i förhandlingarna bör fästa uppmärksamhet vid att påföljdsbestämmelserna möjliggör ett nationellt genomförande som är förenligt med legalitetsprincipen.

7 Ålands behörighet

Enligt 18 § 10 punkten i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) hör natur- och miljövård till landskapet Ålands lagstiftningsbehörighet. Ålands landskapsregering gav sitt utlåtande om direktivförslaget den 26 januari 2023. Landskapsregeringen förhåller sig allmänt taget positivt till förslaget och dess syften. Landskapsregeringen ställer sig emellertid avvaktande till icke-hushållsspillvattens påverkan på reningskraven i reningsverk för avloppsvatten från tätbebyggelse, skyldigheterna att ansluta bostäder till ledningsnät, de orimliga kvävereduktionskraven samt att i nuläget införa skyldigheterna att avlägsna mikroföroreningar.

8 Behandlingen av förslaget i Europeiska unionens institutioner

Direktivförslaget presenterades i rådets miljöarbetsgrupp den 4 november 2022 och behandlingen i rådets miljöarbetsgrupp inleddes den 2 december 2022. Rådets ordförandeland Sverige har som mål att föra förhandlingarna framåt under ordförandeperioden 2023.

9 Nationell behandling av förslaget

Kommissionens förslag presenterades i miljösektionen (EU23) den 9 november 2022. Utkastet till statsrådets skrivelse behandlades i ett skriftligt förfarande i miljösektionens utvidgade sammansättning 31.1–3.2.2023.

Även följande centrala ministerier har deltagit i beredningen av skrivelsen (JSM, SHM, JM, FM).

10 Statsrådets ståndpunkt

Statsrådet förhåller sig i princip positivt till kommissionens förslag om att ändra avloppsvattendirektivet så att det motsvarar nuläget och därmed bättre motsvarar de viktigaste målen för miljöpolitiken. Statsrådet anser att åtgärder som begränsar klimatförändringarna, bidrar till att minska belastningen på vattnen och stöder en cirkulär ekonomi är särskilt viktiga. Direktivförslaget utgör en konsekvent del av EU:s gröna giv och stöder genomförandet av EU:s handlingsplan för nollförorening (E 69/2021 rd). Det föreslagna direktivet förbättrar ytterligare genomförandet av hierarkin för minskning av utsläpp, som utgår från försiktighetsprincipen i EU:s grundfördrag, principen om att förorenaren betalar och principerna om att förebyggande åtgärder ska vidtas och miljöskador i första hand bekämpas vid deras ursprung. Samtidigt anser statsrådet att det är viktigt att de åtgärder som vidtas för att genomföra direktivet är genomförbara.

Statsrådet betonar avloppsvattendirektivets roll som EU:s centrala rättsakt om utsläpp i vatten och anser att det är viktigt att lagstiftningen är aktuell, beaktar den tekniska utvecklingen och stöder införandet av tekniska innovationer, och att bestämmelserna är väl samordnade med EU:s övriga lagstiftning och politik, särskilt med politik som gäller klimatet, cirkulär ekonomi och den biologiska mångfalden.

Statsrådet anser att ändringarna av direktivets tillämpningsområde är ändamålsenliga. Enligt förslaget utvidgas direktivets tillämpningsområde till att omfatta tätorter med 1 000–2 000 personekvivalenter, där reningen av avloppsvatten från tätbebyggelse i Finland är miljötillståndspliktig. Tätorterna har huvudsakligen ledningsnät och anslutningsskyldighet med stöd av lagen om vattentjänster. I tätorter med mer än 1 000 pe har undantag från anslutningsskyldigheten endast beviljats sporadiskt, och i dessa fall används individuella system.

Statsrådet anser att förslaget om förvaltningsplaner för avloppsvatten från tätbebyggelse är motiverat för att minska utsläppen från dagvattenavrinning och dagvattenbräddning från tätorter.

Statsrådet förhåller sig avvaktande till den avsevärda ökningen av antalet prover som förutsätts för kontroll av att sekundär och tertiär rening av avloppsvatten från tätbebyggelse uppfyller kraven i stora anläggningar. Enligt statsrådet är ett bättre alternativ att exempelvis fastställa antalet prover i en genomförandeakt, om möjligt så att kostnaderna för och nyttan av antalet prover bedöms eller användning av kontinuerliga mätinstrument möjliggörs.

Statsrådet förhåller sig avvaktande till ändringen av kravet på kvävereduktion i avloppsvatten från tätbebyggelse, där varken kväveretentionen i vattnen i ett avrinningsområde eller temperaturlagen vid sekundär rening av kväve beaktas. Det är fråga om naturvetenskapliga fenomen som, när de ignoreras, försätter medlemsstaterna i ojämlig ställning beroende på miljöförhållandena.

Statsrådet anser att det är motiverat att avlägsna mikroföroreningar ur avloppsvatten från tätbebyggelse för att uppnå en god vattenstatus och att finansiera kostnaderna via systemet för producentansvar. För att åtgärderna ska bli kostnadseffektiva och proportionerliga finns det dock skäl att utvidga den föreslagna riskbaserade bedömningen av behovet av kvartär rening till att omfatta alla reningsverk oavsett storleksklass. De detaljerade kraven i förslaget bör ännu bedömas med tanke på genomförbarheten av systemet med utökat producentansvar och för att säkerställa att systemet inte medför orimligt mycket administrativt merarbete eller oskäliga ekonomiska konsekvenser för konsumenter och producenter av läkemedelsprodukter och kosmetika eller för andra parter.

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/741 om minimikrav för återanvändning av vatten ger medlemsstaterna möjlighet att avgöra om de behöver tillämpa förordningen. Således anser statsrådet att medlemsstaterna inte heller kan åläggas att systematiskt främja återanvändning av renat avloppsvatten från alla reningsverk för avloppsvatten från tätbebyggelse om det inte är ekonomiskt lönsamt i medlemsstaten i förhållande till nyttan.

Enligt statsrådet är det viktigt att främja energieffektivitet och förnybar energi inom alla sektorer. Statsrådet förhåller sig dock kritiskt till det bindande målet om energineutralitet för avloppsreningssektorn, enligt vilket sektorn själv med förnybara energikällor ska producera samma energimängd som den förbrukar årligen. Statsrådet anser att det är viktigt att energieffektiviteten och den förnybara energin främjas så kostnadseffektivt som möjligt, så att överlappande reglering och överlappande administrativa system undviks och det administrativa merarbetet med anledning av den nya regleringen beaktas. I målet om energineutralitet är det viktigt att ta hänsyn till hur de nordliga förhållandena i Finland påverkar reningsverkens energiförbrukning och deras potential att producera förnybar energi. Avloppsvattenhanteringen är en del av den kritiska infrastrukturen, och statsrådet anser att det är viktigt att reningsverkens funktion inte äventyras genom en bindande koppling mellan den energi de förbrukar och den förnybara energi de själva producerar. Avloppsreningsverken ska även framöver ha möjlighet att bygga och driva reservkraftsystem oberoende av vilka energikällor som används.

Statsrådet anser att förslaget om regler för icke-hushållsspillvatten som leds till reningsverk för avloppsvatten från tätbebyggelse är motiverat för att säkerställa reningsverkens funktion och minska föroreningarna.

Statsrådet anser att det är viktigt att utveckla beredskapen att vid behov effektivisera övervakningen av hälsorisker i avloppsvatten från tätbebyggelse. Det tillfälliga förfarandet i samband med SARS-CoV-2-pandemin visade sig fungera och är användbart även i framtiden.

Statsrådet stöder förslagen om effektivisering av allmänhetens tillgång till information, deltagande och rätt att söka ändring och anser att det är viktigt att de föreslagna ändringarna faktiskt förbättrar allmänhetens möjligheter att få information.

Enligt statsrådet är det viktigt att man i den fortsatta beredningen och i förhandlingarna fäster vikt vid de ökande kostnader och det administrativa merarbete som förslaget orsakar, och att det säkerställs att de nya administrativa skyldigheterna står i proportion till det mervärde de tillför.

Ersättning

Statsrådet konstaterar att förslaget om ersättning för skada har flera likheter med förslaget om ändring av industriutsläppsdirektivet från våren 2022. I samband med det aktuella förslaget kan man till stor del hänvisa till det som framförs i U-skrivelsen 50/2022 rd om det förslaget. Statsrådet förhåller sig på det sätt som beskrivs i U-skrivelse 50/2022 rd avvaktande till detaljerna i förslaget om ersättning för skada på hälsan, som avviker från lösningarna i den nationella skadeståndslagstiftningen. Det här gäller bland annat möjligheten att väcka grupptalan i skadeståndsärenden som gäller hälsoskador, den omvända bevisbördan när orsakssambandet med hälsoskadan är sannolikt samt den preskriptionstid som gäller för talan om ersättning och hur den beräknas. I de fortsatta förhandlingarna bör det säkerställas att dessa omständigheter omfattas av den nationella processuella autonomin i stället för att regleras i EU-lagstiftningen.

Påföljder

Statsrådet konstaterar att förslaget om påföljder har flera likheter med förslaget om ändring av industriutsläppsdirektivet från våren 2022. I samband med det aktuella förslaget kan man till stor del hänvisa till det som framförs i U-skrivelsen 50/2022 rd om det förslaget.

Statsrådet anser att det är viktigt att proportionella och effektiva påföljder kan föreskrivas för överträdelser av nationella bestämmelser som utfärdats med stöd av avloppsvattendirektivet. Statsrådet förhåller sig avvaktande enligt U-skrivelse 50/2022 rd till vissa föreslagna detaljer som avviker från lösningarna i det nationella systemet för påföljder. Dessa skyldigheter bör utredas och bedömas närmare i de fortsatta förhandlingarna. I de fortsatta förhandlingarna bör man säkerställa att exempelvis kraven på omsättning eller en fysisk persons lön i samband med påföljder kan lösas på ett sätt som är förenligt med påföljdssystemet i Finland och som säkerställer tillräcklig nationell handlingsfrihet och flexibilitet. I de fortsatta förhandlingarna bör man också beakta kraven i förslaget till direktiv om miljöbrott och se till att de handlingar som görs straffbara med stöd av det slutliga direktivet kan fastställas nationellt så exakt som legalitetsprincipen förutsätter.

Dessutom hänvisar statsrådet till U-skrivelse 51/2022 rd om utsläppsportalförordningen, där behovet av att bedöma de administrativa påföljdernas nödvändighet och lämplighet för miljöskyddslagen som helhet tas upp.

Delegering av befogenheter till kommissionen

Statsrådet förhåller sig kritiskt till följande punkter där kommissionen föreslås få delegerade befogenheter:

- Den föreslagna delegerade befogenheten att ändra delarna B och D i bilaga I för att anpassa vissa krav och förfaranden för sekundär, tertiär och kvartär rening till den tekniska och vetenskapliga utvecklingen.
- Den föreslagna delegerade befogenheten att anpassa kraven i de särskilda tillstånd som beviljas för utsläpp av icke-hushållsspillvatten enligt del C i bilaga I till den tekniska och vetenskapliga utvecklingen.
- Den föreslagna delegerade befogenheten att komplettera direktivet genom att fastställa minimimål för återanvändning och återvinning av fosfor och kväve i slam.

Det handlar enligt statsrådets syn om direktivets centrala krav som i första hand bör antas enligt det ordinarie lagstiftningsförfarandet.

Statsrådet förhåller sig avvaktande till förslaget att ge kommissionen delegerade befogenheter som gäller direktivets bestämmelse om information till allmänheten och närmare bestämt uppdatering av den information som regelbundet ska ges till personer som ansluter sig till ett ledningsnät samt kraven i bilaga VI om information som ska tillhandahållas allmänheten online. I förhandlingarna bör man åtminstone säkerställa ett tillräckligt nationellt handlingsutrymme och flexibilitet i det nationella genomförandet.

Statsrådet förhåller sig avvaktande till den föreslagna delegerade befogenheten att fastställa minimikrav för utformning, drift och underhåll av individuella system och precisera de regelbundna inspektioner som avses i punkt 2, stycke 2. Enligt statsrådet skulle ett bättre alternativ vara att kommissionen exempelvis utarbetar anvisningar om god praxis för utformning, drift och underhåll för att styra den nationella regleringen.

Statsrådet anser att förslagen om delegering av befogenheter till kommissionen är lämpliga till de delar som det är fråga om genomförandeakter.